

Instans: Bildningsnämnden
Tid: 2022-10-17 kl. 15:00
Plats: Nossan (A-salen), Kommunhuset, Herrljunga

Samtliga ärenden har beretts av bildningsnämndens presidium. Presidiets förslag till beslut framgår av presidieskrivelser för respektive beslutsärende.

Christina Glad (KV)
Ordförande

Josefine Andersson
Sekreterare

Information:

- BN= slutgiltigt beslut fattas i bildningsnämnden.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
15.00			Sammanträdet öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
15.05	1	BN	Godkännande av dagordningen			Ordförande
15.10	2	INFO	Besök av representanter från socialnämnden	--	--	Sandra Säljö, Anna Wetterbrandt, Eva Larsson, Anette Rundström
16.10	3	INFO	Remiss familjecentralen	UN 193/2022	--	Erik Thaning, Utvecklingsledare
16.25	4	BN	Budget och verksamhetsplan 2023	UN 3/2022	X	Gabrielle Ek, Controller
17.10	5	BN	Redovisning av meddelanden	--	X	Ordförande

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Protokoll från Sjuhärads kommunalförbund 2022-09-16	UN postlista 7/2022	X

Budget och Verksamhetsplan 2023

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Christina Glad (KV)
Ordförande

Bert-Åke Johansson (S)
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Budget och verksamhetsplan 2023 för bildningsnämnden

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen har upprättat en budget och verksamhetsplan för planperioden. Budgeten tar hänsyn till skollag (2010:800), samt skolförordning (2011:185) som bland annat anger att elever och barn skall ha lika tillgång till utbildning samt likvärdig utbildning oavsett vilken skola man går på.

Bildningsnämndens budgetram för 2023 är 264 986 tkr, vilket är en ökning med 7 132 tkr jämfört med föregående års ingående budgetram. Ökningen härleds till prisökningar, demografiförändringar, nationella beslut, kapitalkostnadsförändringar, tilläggsbelopp, ramväxling, samt förändrad ram på grund av den politiska prioriteringen mellan 2021-2024.

Hela bildningsnämndens tilldelade budgetram om 264 986 tkr är utfördelad till verksamheterna. Nivån på barnpeng och fritidshemspeng räknas inte upp 2023. Elevpeng för grundskola och landsbygdsstöd räknas upp 1 %. Gymnasiets programpeng ökar med 4,98 tkr vilket motsvarar en omfördelning av lokalkostnader under det tillfälligt lägre elevantalet. Hela lönen för bibliotekschefen är flyttad till biblioteket. Verksamheterna får full täckning för sina fasta kostnader så som hyra, städ, vaktmästeri, kost och kapitalkostnader. Högre kapitalkostnader märks främst av i grundskolornas budget. Även fakturering av pedagogiska måltider påverkar främst grundskolorna men även förskola vilket bidrar till utökad budgetram. Omfördelning och prioritering av budgetmedel till vissa av verksamheterna har också gjorts. Nyttjande av flyktingbufferten görs om 1 725 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2022-10-05
Budget och verksamhetsplan 2023 för bildningsnämnden

Förslag till beslut

Budget och verksamhetsplan 2023 för bildningsnämnden godkänns.

Gabrielle Ek
Controller

Expedieras till: Ekonomiavdelningen
För kännedom
till:

DIARIENUMMER: UN 3/2022
FASTSTÄLLD/INSTANS: Bildningsnämnden
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2022-10-05
GILTIG TILL: 2023-12-31
DOKUMENTANSVAR: Bildningschef

Budget 2023

Bildningsnämnden

Driftbudget

Investeringsbudget

Verksamhetsplan

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Inledning.....	3
Ansvar och uppdrag.....	5
Verksamhetsbeskrivning	6
Vad händer i verksamheten under 2023	8
Fokusområden med kommunövergripande mål och nämndmål.....	12
En hållbar och inkluderande kommun.....	12
En välkomnande och attraktiv kommun.....	12
En utvecklande kommun	12
Ekonomiska förutsättningar.....	13
Budgetfördelning till verksamheterna	14
Barn-/elevpeng	15
Programpeng.....	15
Kommentar till budgetfördelning	15
Investeringar	16
Volymer.....	16

Inledning

Inom utbildningsområdet finns ett antal utvecklingsområden som har identifierats nationellt. För vissa av dessa områden finns riktade statsbidrag som kan sökas, vilket utförs av handläggare på bildningsförvaltningen, utifrån dialog i ledningsgruppen. Statsbidragen är något som förändras från år till år. Bidragen är administrativt omfattande att hantera och förenade med prestationer och åtaganden som vi ser inte alltid kan genomföras i verksamheten. Har åtagandet inte genomförts utifrån ansökan och förväntan så sker form av återbetalning. Detta måste förvaltningen ha en beredskap för. För några utvecklingsområden är det ovisst hur den statliga finansieringen kommer att se ut. Inför budgetåret 2023 är det extra viktigt med den ekonomiska uppföljningen av statsbidraget så att bildningsnämnden inte behöver betala tillbaka stora statsbidrag.

En nationell IT-strategi sätter mål för den digitala utbyggnaden och utvecklingen inom förskola, skola, fritidshem och gymnasiet. Målen är offensiva och syftar till att rusta all verksamhet med trådlös uppkoppling av tillräcklig kapacitet och en-till-en-datorer till alla elever från åk 4, vilket är uppnått sedan 2021. Digital kompetens finns också förtydligat i skolans styrdokument, kunskaper i programmering är obligatoriskt innehåll i flera kursplaner. Ett beslut om digitalt genomförande av nationella prov 2024 finns nu och under läsåret 22/23 förbereder skolorna sig inför införandet av detta. Målet här är att öka både likvärdighet och rättvisa i betygssättning. Bildningsnämnden har i sin IKT-plan tydliggjort vision och ambition för digitalisering av Herrljunga kommuns förskolor och skolor med syftet att alla barn och elever ges möjligheter att utveckla en adekvat digital kompetens.

Fram till 2035 prognostiseras nationellt en omfattande lärarbrist inom både förskola, fritidshem och skola. Något som vi nu upplever konsekvenser av i Herrljunga. Lärarbristen innebär en ökad konkurrens om antal sökande inom vårt geografiska område, vilket påverkar utvecklingen av lönekostnader och tillgång till legitimerade lärare de närmaste åren.

Omfattningen av barn och elevantal i Herrljunga kommun skiljer sig under åren och vi ser ett troligt ökat antal barn i ålder 1-5 år under kommande år. Flera skolor är i behov av om- och tillbyggnader för att anpassas till aktuella behov. Sista etappen pågår kring en om- och tillbyggnad av Mörländaskolan för förskola och skola för att möta kommande barn- och elevantal med mål att skapa goda förutsättningar för arbete och lärande. Vi har ett framtida byggprojekt på Altorpskolan där arbete kring förstudien nu pågår. Byggprojektet av Od skola och förskola avslutas med de sista detaljerna under hösten 2022.

Bildningsförvaltningen arbetar systematiskt för att förbättra måluppfyllelsen i grundskolan. För detta har en rekryteringsstrategi tagits fram. Förskola och fritidshem omfattas av ett mindre statsbidrag under 2023. Ett mer omfattande statsbidrag för likvärdig skola prognostiseras ge kommunen stärkta förutsättningar att förbättra elevernas måluppfyllelse även under 2023. Ramarna för detta statsbidrag är ännu inte klart. Ansökan görs av förvaltningen och plan för stärkt likvärdighet 2023 beslutas av Bildningsnämnden.

Ärende 4

För gymnasieskolan är ett omfattande utvecklingsarbete inlett med mål att leva upp till Bildningsnämndens rekryteringsmål. Arbetet innebär att skolan aktivt utvecklar kontakter med samarbetspartners för att tillgodose arbetsmarknadens behov, bl. a genom att fler lärlingsplatser skapas. Skolan har en marknadsföringsgrupp med uppdrag att arbeta för att visa skolan ur flera perspektiv under hela läsåret för att bidra till att höja söktrycket och intresset för gymnasiet. De studieförberedande programmen söker samarbetspartners för att ge eleverna genuina uppgifter och erfarenheter som kan knytas lokalt med vissa inslag av utblickar också i Europa.

Ansvar och uppdrag

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- och kulturverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna familjecentral/öppen förskola, förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Gymnasiesärskola bedrivs inte i egen regi, platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och utbildningen är förlagd till båda kommunerna. Till detta kommer också ett ansvar för fritidsgård. Nämndens kulturverksamheter innebär ett övergripande kulturansvar samt ett ansvar för bibliotek och kulturskola. Från 2023 omfattas dock inte längre biblioteket och kulturhuset av kulturansvaret.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige som i sin tur har huvudmannansvaret inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt statliga styrdokument så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt men också krav som går förbi huvudmannen till rektorer och lärare. Skolchefens uppdrag är att biträda huvudmannen och se till att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs.

Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete i sina verksamheter.

Verksamhetsbeskrivning

Bildningsnämnd

Bildningsnämnd omfattar nämndens ledande och styrande politiska del. Nämnden har kontakt med verksamheten genom kontaktpolitiker. Bildningsnämnden fullgör huvudmannens ansvar för bildningsförvaltningens verksamheter. I vardagen leds och samordnas verksamheterna av bildningschefen.

Bildningskontoret

Under benämningen gemensamt i budgeten ryms verksamheterna Bildningskontoret och Bildningsnämnden. Bildningskontoret består av en stab med bildningschef som har det samordnande tjänstemannaansvaret för nämndens verksamheter, utvecklingsledare, kvalitetstrateg, systemförvaltare och två handläggare.

Elevhälsan, familjecentralen

Tillgång till elevhälsa ska finnas för elever i skolverksamheten från förskoleklass till gymnasieskola och elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan leds av verksamhetschef och syftar till att öka välbefinnandet bland eleverna. Fokus ligger på det förebyggande och hälsofrämjande arbetet samt att stödja eleverna att nå utbildningens mål.

Under verksamhetschef för elevhälsan finns också öppna förskolan som ingår i det förebyggande och främjande samarbetet i familjecentralen. Verksamheten vänder sig till vårdnadshavare med barn i förskoleåldern. Familjecentralen är ett samarbete mellan Bildnings- och Socialnämnd tillsammans med Barnmorskemottagningen, BMM, Närhälsan och Vårdcentral samt BHC. Verksamheten ska också ses som ett komplement till förskolan och vänder sig med aktiviteter och tidiga insatser för barn upp till 6 år. Verksamheten förutsätter deltagande av vuxen med ansvar för barnet.

Förskola

Förskoleverksamheten är organiserad i fyra områden; Innerby, Eggvena/Hudene, Eriksberg/Od och Molla/Mörlanda rektorsområde. Varje område leds av en rektor. Verksamheten omfattar förskola i egen regi samt i annan huvudmans regi under benämningen gemensamt. Förskoleverksamheten har en god spridning i kommunen och är knutna till varje grundskola.

Verksamhetens uppdrag är att erbjuda alla barn som har rätt till förskola en verksamhet där omsorg, utveckling samt lärande bildar en helhet och lägger en god grund för fortsatt utbildning. Förskolan ses som första delen i utbildningssystemet. Verksamheten ska vara trygg, lustfylld och lärorik med betoning på undervisning och visa på förskolans viktiga roll i utbildningssystemet.

I kommunen finns även 3 kooperativ med förskola 1-5 år, en avdelning / verksamhet. Pedagogisk omsorg finns att erbjuda de föräldrar som önskar denna verksamhet. Verksamheten är ett komplement till förskola och bedrivs i enskild regi vid Knattebo.

Grundskola

Omfattar förskoleklass- och grundskoleverksamhet både i egen regi och i annan huvudmans regi samt skolskjuts för grundskola och grundsärskola. Herrljunga kommuns grundskolor är organiserade i fem mindre enheter; Eggvena, Eriksberg, Hudene, Molla och Od samt tre större enheter; Altorp, Horsby och Mörlanda.

Eggvena och Hudene utgör rektorsområdet Eggvena/Hudene och Eriksberg samt Od utgör rektorsområdet Eriksberg/Od. Molla och Mörlanda bildar ett rektorsområde och Horsbyskolan är indelad i skolenheterna F-3 samt åk 4-6. De små enheterna samt Horsby och Mörlanda bedriver undervisning från förskoleklass till årskurs 6. Altorp är kommunens enda högstadieskola med årskurs 7-9. Altorpskolan är uppdelad i två juridiska enheter, Altorp AC och Altorp BD och har 2 rektorer.

Med ett antal mindre enheter får skolverksamheten en geografisk spridning i kommunen.

Grund- och gymnasiesärskola (heter from 1/7-23 Anpassad grund- och gymnasieskola)

Omfattar grundsärskola och gymnasiesärskola i egen och i annan huvudmans regi. Verksamhetens uppdrag är att ge de elever som har rättigheten att mottas i särskola en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och så långt som möjligt motsvarar den utbildning som ges i grundskolan respektive gymnasieskolan. Grundsärskola bedrivs inkluderat i grundskolan för elever i de tidiga skolåren och för elever i åk 5-9 finns grundsärskola organiserad vid Altorpskolan. Platser i gymnasiesärskolan köps i annan kommun.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten kompletterar utbildningen i förskoleklass, grundskola och grundsärskola och ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshem finns vid samtliga grundskolor F-6. Förvaltningen har stor andel elever från förskoleklass till och med åk 4-5 i sina fritidshemsverksamheter.

Gymnasieskola

Omfattar gymnasieskola i egen regi och i annan huvudmans regi samt elevresor för gymnasieskola och gymnasiesärskola. Verksamhetens uppdrag är att ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Den interna verksamheten vid Kunskapskällan har ett programutbud bestående av små specialiserade yrkesprogram med goda samarbeten förankrade i det lokala näringslivet, dels ett flertal små studieförberedande program. Vid Kunskapskällan finns idag tio nationella program varav fem är yrkesförberedande samt introduktionsprogrammet. Till detta kommer ett antal lärlingsplatser. Eleverna samläser programövergripande ämnen i stor omfattning vilket krävs för att göra det stora programutbudet möjligt.

Komvux

Kommunal vuxenutbildning tillhandahåller utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, samt utbildning i svenska för invandrare, SFI och särskild utbildning för vuxna. Sedan höstterminen 2013 bedrivs utbildningen i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman och med verksamhet förlagd i Herrljunga och Vårgårda. Genom detta samarbete kan ett större och mer kvalitativt utbildningsutbud erbjudas. Etablerad samverkan sker sedan flera år kring yrkesutbildningar inom Boråsregionen, kallat BRvux. Denna samverkan ger möjlighet till ett större utbud av yrkesutbildningar för kommuninvånarna och är strategiskt viktig för kompetensförsörjningen i regionen.

Kulturskola

Kulturskolan bedriver undervisning för barn och ungdomar i kommunen från 7 år till och med den termin man fyller 25 år. Även vuxna erbjuds undervisning i mån av plats. Undervisningen sker dels i egna lokaler som är anpassade för verksamheten samt vid några av kommunens grundskolor. I de tidiga skolåren undervisas stråk- och blåselever i grupp. Terminsavgift för undervisning samt för instrumenthyra, tas ut. Många publika arrangemang anordnas varje år och är en naturlig del av kulturskolans verksamhet.

Fritidsgård

Fritidsgården Freetime är en öppen verksamhet för ungdomar. Verksamheten vänder sig till alla ungdomar från åk 7 till 19 år. Fritidsgårdens mål är att vara en mötesplats där ungdomar kan känna samhörighet och växa som människor, utan krav på prestation. Ungdomarna själva är med och utformar verksamheten i syfte att skapa en attraktiv och meningsfull fritidssysselsättning. Verksamhet bedrivs i Herrljunga tätort i Altorpskolans lokaler.

Vad händer i verksamheten under 2023

Bildningsförvaltningen

Bildningsförvaltningen söker de riktade statsbidrag som finns att söka. Under 2023 kommer förvaltningen att ta del av statsbidrag för språkutvecklande arbetssätt i förskolan. Statsbidraget för likvärdig skola riktas till hela grundskolan. Gymnasieskolan söker statsbidrag för lärlingsprogrammet och introduktionsprogrammet. Förvaltningen söker statsbidrag för specialpedagogik för lärande - vilket innebär en riktad kompetensutveckling för arbetslagen. Flera enheter har nu genomfört denna kompetensutveckling. Statsbidrag söks även för utbildning till speciallärare och specialpedagog samt för lärarassistenter.

Lärlönelyftet är en statlig satsning för att öka läraryrkets attraktivitet och bidra till en positiv löneutveckling. Bildningsförvaltningen har tilldelats statsbidrag och lärare som bedöms särskilt kvalificerade enligt reglerna har tilldelats del av statsbidraget. Satsningen fortsätter under 2023. Ytterligare en satsning för att höja läraryrkets attraktivitet är statsbidraget för förstelärare. För läsåret 22/23 har vi totalt sexton förstelärare.

Legitimationskravet för lärare i grundsär- och gymnasiesärskola skjuts fram till 2023. För att nå legitimerad behörighet för grundsärskolan krävs omfattande utbildningsinsatser. Det är sedan 2019 även legitimationskrav för lärare i fritidshem och inom närtid kommer det även införas för yrkeslärare i gymnasieskolan.

Kursplaner för grundskola/grundsärskola har reviderats och började gälla från 2022-07-01. En kompetensutvecklingsinsats har skett inom förvaltningen under läsåret 21/22 för att implementera förändringarna, implementeringen fortsätter läsåret 22/23. Förändringen innebär att fakta och förståelse betonas, centrala innehållet anpassas och kunskapskraven blir mindre detaljerade. Tydligare skrivningar gällande sex och samlevnad har kommit.

Grundsärskolan kommer från och med läsåret 2023/2024 byta namn till anpassad grundskola. Förutom namnändringen kommer det ställas högre krav på huvudmannen att säkerställa att varje enskild elev läser på den högsta individuella nivån i varje ämnen. Detta nya krav ställer högre krav på samverkan mellan anpassad grundskola och reguljär grundskola.

Förskola

Byggnationen av nya förskolan i Herrljunga tätort ingår i en samlad lösning vid Horsby där totalt åtta avdelningar förskoleverksamhet färdigställts under ht-21. Det är av stor vikt att vi har en god följsamhet när det gäller antalet barn, prognos inflytt och förtätning av orten Herrljunga.

Barnomsorg på obekvämtid finns för vårdnadshavare som är i behov av insatsen under tidiga vardagsmorgnar från 05.30 och vardagkvällar fram till kl 20.30. Vid behov lämnas en ansökan till förvaltningen som prövar om riktlinjerna för att beviljas barnomsorg på obekvämtid är uppfyllda. I Ytterby förskoleområde ser vi att antalet barn i förskolan förändrats. Både Eggvena och Hudene förskola kan erbjuda platser till samtliga barn i sitt upptagningsområde. Vi ser en minskning av antal barn i upptagningsområdet Eriksberg. En fortsatt ökning av barn i Molla förskola, även under hösten -22, innebär att dessa 2 avdelningar är väl fyllda.

Kommunens 3 kooperativ samt verksamheten pedagogisk omsorg representerar varsin avdelning, även här ser de aktuella verksamheterna en förändring mot minskade barngrupper.

Grundskola, anpassad grundskola

Vi fortsätter arbetet med en revidering av vårt systematiska kvalitetsarbete, SKA-arbetet. Syftet är att all pedagogisk personal ska vara mer delaktig och känna stödet av ett välfungerande SKA-arbete. Det är regelbundna avstämningar i arbetslagen tillsammans med rektor under läsåret som gör att verksamheten får en gemensam bild av nuläget och vet var fortsatt fokus ska vara, vilket resulterar i rätt åtgärder och analyser av de målområden skolan har att förhålla sig till.

Underlagen i SKA-arbetet innehåller även framåt resultat från trivselenkäter kring ”mjuka” frågor samt sammanställningar och analyser av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen.

Utvecklingsområden identifieras med insatser både på förvaltnings- och skolnivå. Arbetet med SKA-arbetet har visat på ett behov att stärka rektors arbete med analys i sina verksamheter. För

att ge ökad kompetens inom detta område fortsätter vi en gemensam kompetensutveckling inom "Analys och bedömningsarbete" tillsammans med Vårgårdas lärande förvaltning under läsåret 22/23.

Under ett antal år har grundskola och anpassad grundskola liksom övriga verksamheter arbetat med att utveckla tillgängligheten i våra verksamheter samt fokus på ett inkluderande förhållningssätt. Planeringen av detta arbete har delvis skett i samarbete med SPSM, Specialpedagogiska skolmyndigheten. Utvecklingsarbetet har haft som mål att öka kunskapen hos personalen kring elever i behov av stöd samt förse personalen med användbara strategier, metoder och redskap för att möta alla elever i det vardagliga arbetet. Under läsåret 22/23 deltar hela elevhälsan tillsammans med hela ledningsgruppen i SPSM digitala kompetensutveckling "Att utveckla skolans elevhälsoarbete".

En samverkan mellan grundskolans senare år och det lokala näringslivet utvecklas vidare under kommande år. Syftet är bland annat att synliggöra tillverkningsindustrin och det lokala näringslivet och därigenom möjliggöra att alla ungdomar kan göra väl underbyggda programval till gymnasieskolan. Altorpskolan har en väl strukturerad verksamhet för detta och arbetar också med att eleverna får vara ute på PRAO. Tyvärr har PRAO fått stå tillbaka under pandemin men utifrån nuläget återupptas denna aktivitet igen.

Gymnasieskolan

Kunskapskällan arbetar vidare med att utveckla verksamheten och några prioriterade områden har arbetats fram och gemensamt valts ut i det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet med att nå upp till Bildningsnämndens rekryteringsmål gällande antal elever som årligen börjar på Kunskapskällan är ett ständigt pågående fokusområde. Samverkan mellan företagande, näringsliv och Kunskapskällan vidareutvecklas, bland annat i syfte att skapa en större medvetenhet om de kompetenser som efterfrågas av tillverkningsindustrin.

Komvux

Ett samverkansavtal har tecknats för den gemensamma organisationen kring vuxenutbildning, med Vårgårda som huvudman. Bildningsnämndens presidium ingår i samrådsgruppen som träffas ett par gånger per termin. Samrådsgruppen fungerar som samrådande organ för hantering av vuxenutbildningsfrågor där dialog pågår kring vilka utbildningar kommunerna har behov av.

Kulturskola

Kulturskolan ska bidra till att stärka det lokala kulturlivet och bidra till kommunens attraktivitet och utveckling. Ett område att utveckla är hur kulturskolans olika kurser kan integreras och samverka på ett målinriktat sätt med kommunens olika skolverksamheter under skoltid. Kulturrådets bidrag finns inte längre och nu behöver verksamheten prioriteras i kommande budget för att vi ska kunna erbjuda samma kvalitet och bredd i verksamheten som under läsåret 22/23. Rektor för Kulturskolan arbetar intensivt med att kunna erbjuda ett brett och attraktivt kursutbud i verksamheten.

Biblioteket

Biblioteket utgår från bildningsnämndens ansvar 2023.

Fritidsgård

Fritidsgården har som mål att erbjuda en verksamhet som är attraktiv för alla ungdomar i Herrljunga. Fritidsgården strävar efter att ha en bred verksamhet som attraherar våra ungdomar. Fritidsgårdens övergripande mål är att bidra till att ungdomar känner sig välkomna och ges en kompletterande och meningsfull fritid.

Fokusområden med kommunövergripande mål och nämndmål

En hållbar och inkluderande kommun

Vi tar ansvar för vår gemensamma framtid. Hållbarhetsbegreppet genomsyrar alla beslut och aktiviteter.

Kommunövergripande mål

1. Herrljunga ska ta miljöansvar och effektivt hushålla med naturens resurser, nu och i framtiden.
2. Herrljunga kommun ska ha god ekonomisk hushållning.
3. Herrljunga kommun ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar trygghet, inkludering och jämställdhet.

Bildningsnämndens mål

1. Bildningsnämnden ska ha socialt hållbara verksamheter som främjar inkludering och jämställdhet oavsett var i kommunen du bor.
2. All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar över tid.

En välkomnande och attraktiv kommun

Vi arbetar för en trygg och stimulerande miljö med medborgare, företagande och besökare i fokus. En småstadsidyll nära storstad och fritid, du är i centrum!

Kommunövergripande mål

1. Att aktivt marknadsföra och lyfta fram Herrljunga kommuns goda egenskaper och företagande.
2. Herrljunga kommun är en trygg plats att besöka, leva och verka i.
3. Herrljunga kommun främjar samarbete mellan nämnder, företag, kommundelar och föreningar.

Bildningsnämndens mål

1. Alla barn och elever ska känna sig trygga och ha en god studiero.
2. Vi arbetar för en god samverkan med samtliga förvaltningar.
3. Vi ska marknadsföra bildningsnämndens samtliga verksamheter.

En utvecklande kommun

Vi skapar infrastrukturer i framkant och tillsammans uppnår vi tillväxt genom nytänkande.

Kommunövergripande mål

1. Oavsett ålder ges möjlighet till livslångt lärande och god livskvalitet.
2. Herrljunga kommun främjar ett aktivt och starkt lokalt näringsliv.
3. Herrljunga kommun ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande.

Bildningsnämndens mål

1. Vi ska erbjuda aktiviteter som leder till gymnasiebehörighet, andra studier eller anställningsbarhet.
2. Invånare ska erbjudas livslångt lärande och kulturella aktiviteter.

Ekonomiska förutsättningar

Bildningsnämndens budgetram för 2023 per junis beslut är **264 986** tkr. I detta beslut är lönepotten för 2022 ännu ej fastställd. Detta innebär att lönepotten tillkommer per det andra budgetbeslutet i KF.

Budgetförändringen som beslutats i juni härleds till nedanstående faktorer (tkr).

Område	Summa (tkr)	Ev. förtydligande
Prisökning externt	1 420	+5,0%
Prisökning internt	2 166	+5,1%
Summa:	3 586	
Demografiförändring	2 250	Befolkningsstatistik
Nationella beslut	338	Statliga medel
Kapitalkostnad förändring	3 596	
Ramväxling	-27	
Ramförändring demografijustering och politiska prioriteringar	- 2 610	Demografijustering pga befolkningsstatistik samt prioritering tilläggsbelopp
Totalt	+7 132	Jmf budget 20220101 (257 854)

Bildningsnämndens budget ökar totalt med 3 586 tkr för prisuppräknings. Summan har tilldelats enligt ekvationen budget minus löner multiplicerat med 5,0 % för externa kostnader och 5,1% för interna kostnader. Uppräkningen ska kompensera för 2023 års prisökningar.

Bildningsnämndens budget ökar med 2 250 tkr efter avräkning mot demografimodellen. Detta bygger på Statisticons prognos över antal förväntade barn och elever i de olika skolåldrarna.

Vidare sker ramförändring med en minskning om 2 610 tkr på grund av demografijustering samt tillägg för tilläggsbeloppet. Detta består av ett avdrag motsvarande mellanskillnaden av 2022 och 2023 års tilldelning av demografijusteringen. Demografijusteringen är gjord i enlighet med de etapper som fastslagits i budgetbeslutet 2022-2024. Det består även av ett tillskott om 510tkr till potten för elever med särskilt behov.

Budgeten ökar med 338 tkr i och med de nationella besluten. Ersättning för utökning av undervisningstid ges om 205 tkr och 134 tkr för utökad lovskola 6-9.

Budgeten för nämnden ökar mellan 2022 och 2023 med 3 596 tkr på grund av kapitalkostnader.

En mindre ramväxling bidrar till en minskning av nämndens budget, om 27 tkr. Orsaken är kostnader för licenser

Budgetfördelning till verksamheterna

DRIFT	Bokslut	Ursprungs-	Uppdaterad	Prognos	Budget	Förändring
Belopp netto (tkr)	utfall	Budget	Budget	delår	2023	mot urspr.
	2021	2022	2022*	2022		Budget i tkr
Nämnd	401	461	461	461	470	9
Förvaltningsledning	17 869	15 347	15 950	16 250	14 693	- 654
Elevhälsa, familjecentral	6 292	7 059	7 171	7 021	7 329	270
Förskola	50 689	52 829	53 377	53 027	55 110	2 281
Fritidshem	16 278	20 607	19 123	18 373	17 055	- 3 552
Grundsärskolan	4 984	6 370	6 411	6 961	7 494	1 124
Grundskolan inkl. modersmål	96 613	100 099	104 160	105 061	107 695	7 596
Gymnasiesärskolan	3 360	3 100	3 100	3 100	3 100	0
Gymnasieskolan Kunskapskällan	30 156	28 160	28 531	29 132	28 625	465
Gymnasieskolan interkommunal	9 190	10 259	10 259	10 459	9 735	- 524
Vuxenutbildning	5 051	5 560	5 560	5 110	5 110	- 450
Fritidsgård	674	671	679	879	710	39
Kulturskola	2 394	2 513	2 558	2 558	2 592	79
Summa ex. Bibliotek & allmän kulturverksamhet**	243 953	253 035	257 340	258 391	259 716	6 681
Bibliotek	4 073	4 538	4 605	4 505	4 989	451
Allmän kulturverksamhet	251	281	281	281	281	0
Summa	248 277	257 854	262 226	263 177	264 986	+ 7 132

*Notera att den uppdaterade budgeten innehåller tilläggsbudgetar om totalt 4 372 tkr. Här är exempelvis lönepott för 2022. Detta är mellanskillnaden mellan ursprungsbudgeten för 2022 om 257 854 tkr och den uppdaterade budgeten om 262 226 tkr.

**I junibeslutet för kommunbidraget som bildningsnämndens budget utgår från ingår inte de förändringar av kulturverksamhet som beslutats av Kommunfullmäktige den 21/6-22 i KF 117§. Förändringarna medför inrättande av en kultur- och fritidsenhet under kommunstyrelsen. Rent konkret för bildning innebär det att bibliotek och allmän kulturverksamhet flyttas från bildningsnämndens ansvar från 01/01-23. Ekonomisk innebär det att dessa ramväxlas från bildning till den nya kultur- och fritidsenheten samt även att viss investeringsomfattning växlas. För att tydliggöra dessa förändringar som sker har bildningsnämndens driftsbudget samt investeringsbudget delats upp med summering exklusive och inklusive bibliotek och allmän kulturverksamhet.

Verksamheter som inte har någon förändring av budget som beror på uppräknings av barn-elev- eller programpeng i 2023 års budgetfördelning är: Förvaltningsledning, elevhälsa, familjecentral och modersmål, grund- och gymnasiesärskolan, vuxenutbildning, fritidsgård, kulturskola, biblioteket och allmän kulturverksamhet

Barn-/elevpeng

Bildningsnämnden har ingen uppräknning mellan 2022 och 2023 för barnpengen som gäller för förskola och fristående omsorg för barn i förskoleålder. Elevpeng samt landsbygdsstödet räknas upp med 1%. Landsbygdsstöd delas ut till de minsta enheterna och kompenseras för ett elevantal som är lägre än 50 elever i årskurs 1-6. Stödet utgår med 26,5 tkr för de elever som saknas för att komma upp till 50 elever.

- Exempel: En skola har 47 elever i årskurs 1-6.
Landsbygdsstöd betalas för de elever som är kvar till 50: $50-47=3$, $3 \times 26,5=79,5$

Fritidshemspengen delas upp i en peng för elever med lov- och garantiplats och i en peng för elever med behov plats under hela året. Avsikten är att fördela fritidshemspengen mer rättvist utifrån hur många timmar eleverna är där. Fritidshemspengen för lov/garanti och heltid räknas inte upp inför 2023.

Programpeng

Programpeng används för att fördela resurser till gymnasiet. Programpengen skiljer sig från barn-/elevpeng eftersom programpengen ska täcka samtliga kostnader på gymnasiet. Medan barn-/elevpeng består av två delar, undervisning och läromedel, består programpengen av sex delar, undervisning, läromedel, elevhälsa, måltider, lokalkostnader och administration. I gymnasiet har delen för lokalkostnader omfördelats baserat på det budgeterade elevantalet. Detta motsvarar cirka 4,98 tkr per elev. Ett generellt påslag görs inte.

Kommentar till budgetfördelning

Stora delar av bildningsnämndens budget fördelas genom barn-, elev- och programpeng multiplicerat med den aktuella volymen. Förändringar i barn-, elev- och programpeng och volymer får därmed en stor påverkan på budgettilldelningen. Att elevantalet i de olika åldersgrupperna ändras innebär också att budgetfördelningen mellan de olika verksamhetsområdena och budgetåren ändras. En verksamhet som har samma elevantal men en annan fördelning av åldrar mellan två år kan därför ha olika budgetramar de åren.

Verksamheterna förskola, fritidshem och grundskola får oberoende av sin demografiska struktur full täckning för sina fasta kostnader så som hyra, städ, vaktmästeri, kost och kapitaltjänstkostnader. Dessa kostnader är i denna budget preliminära då slutgiltiga beslut om kostnadsnivåer och därav ramtilldelning ännu inte gjorts. Omfördelning och prioritering av budgetmedel till vissa av verksamheterna har också gjorts.

Investeringar

Investeringsbudget 2023 antagen av KF juni 2022

Belopp netto (tkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan2024	Plan2025
Inventarier BN (3000)	612	1 000	1 000	2 000	2 000	2 000
Lekplatser (3003)	0	300	300	300	300	300
Förstudie Altorpskolan (3004)	95	205	205	-	-	-
Inventarier Horsby (3005)	867	1 338	1 338	-	-	-
Varmförråd Kulturskolan (3009)	-	-	-	200	-	-
Inventarier Mörlanda (3006)	275	300	300	-	-	-
Inventarier Altorp	-	500	500	500	500	-
Inventarier od (3007)	423	-	-	-	-	-
Digitala inventarier Altorp	-	-	-	-	1000	0
Summa investeringar BN ex. bibliotek**	-	-	-	3 000	3 800	2 300
Tillbyggnad Bibliotekets Entré	-	-	-	1 000	1 000	1 000
Summa investeringar BN:	2 272	3 643	3 643	4 000	4 800	3 300
Renovering lokal Altorp	-	6 000	6 000	15 000	11 000	-
5310 Horsby förskola/skola	9 089	-	-	-	-	-
5502 Ombyggnad Mörlanda skola/fsk	9 950	8 471	8 471	-	-	-
5708 Ombyggnad Od	6 782	-	-	-	-	-
Summa investeringar genom TN:	25 821	14 471	14 471	15 000	11 000	-
Totalt investeringar	28 093	18 114	18 114	19 000	15 800	3 300

Volymer 2023

Nedanstående tabell visar de antal barn/elever som bildningsnämndens budget 2023 bygger på.

Ålder/årskurs	Budget 2022	Budget 2023	Förändring placeringar
Förskolan 1-3	180	214	34
Förskolan 4-5	174	161	-13
Kooperativ 1-3	26	33	7
Kooperativ 4-5	27	21	-6
Pedagogisk omsorg 1-3	8	10	2
Pedagogisk omsorg 4-5	10	7	-3
Fritidshem inkl lov/garanti	519	487	-32
Barn Förskoleklass	113	108	-5
Elever årskurs 1-3	341	338	-3
Elever årskurs 4-6	346	359	13
Elever årskurs 7-9	325	320	-5
Elever kunskapskällan	235	228	-7
Totalt	2 304	2 286	-18

§ 68 Delregional kunskapsnod fullföljda studier

Diarienummer: 2021/SKF0141

Beslut

Direktionen beslutar om projektgenomförande i enlighet med Kunskapsnod fullföljda studier

Sammanfattning

I Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad definieras strategier för genomförande och fokusområden för det fortsatta arbetet för att fler ska fullfölja sina studier i Sjuhärad. Förslaget har arbetats fram i nära samverkan med Boråsregionens åtta medlemskommuner genom workshops i samtliga kommuner som önskat delta. Boråsregionens strategiska nätverk har varit involverade i arbetet.

Satsningen knyter an till två av fokusområdena i Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030; strategisk kompetensförsörjning och en socialt hållbar delregion. Projektet finansieras av RUN (regionutvecklingsnämnden) med 2,25 mnkr/år under 2022-2024.

Fokusområden

Fem fokusområden har identifierats som viktiga att arbeta vidare med delregionalt; föräldrar som resurs, god lärmiljö, hälsa för lärande, meningsfull fritid och ungas delaktighet. Fokusområdena överlappar varandra och utgör tillsammans en integrerad helhet där målet är att skapa en sammanhållen kedja av insatser kring barn och unga, mellan huvudmän. Insatser behövs på olika nivåer inom fokusområdena; främjande, förebyggande och åtgärdande.

Strategier för genomförande

Arbetet för en delregional kunskapsnod utgår från kommunalförbundets styrkor och det uppdrag som är beslutat i förbundsordningen. Kommunalförbundet ska aktivt tillvarata medlemskommunernas *gemensamma intressen*, bland annat regionalt och nationellt, förbundet ska vara en *plattform* för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser och förbundet syftar till att *stärka Sjuhäradsregionen* samt att *främja medlemmarnas samverkan* för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Utifrån de behov som kommunerna identifierade och kommunalförbundets uppdrag och förutsättningar har fyra strategier för genomförande för Kunskapsnodens arbete tagits fram där Boråsregionen kan agera **processtöd**, **samverkansarena**, **omvärldsbevaka** och fungera som **utvecklingsarena**. Dessa strategier drar nytta av kommunalförbundets styrkor och etablerade arbets sätt, samtidigt som de ger förutsättningar att möta kommunernas identifierade behov.

Målgrupp för Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad

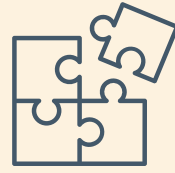
Målgrupp för arbetet är dels vuxna som möter barn och unga i professionellt och ideellt arbete, dels verksamhetsansvariga tjänstepersoner och utvecklingsledare.

Expedieras till

Medlemskommunerna
Västra Götalandsregionen

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

Kunskapsnod
Fullföljda studier Sjuhärad

Fullföljda studier är en av fyra kraftsamlingar inom Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 där ambitionen är att ge barn och unga de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro.

Redan idag görs mycket arbete för fullföljda studier i kommunerna. Genom Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad ska en mer långsiktig arbetsform för delregional samverkan etableras, allt för att fler ska fullfölja sina studier utifrån Sjuhärads lokala behov och förutsättningar.

Fullföljda studier är en viktig samhällsfråga som kan vara avgörande för både individ och samhälle. Frågan har stor bäring för möjligheten att skapa ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Vi hoppas att alla som arbetar för Sjuhärads utveckling vill vara med och bidra till att fler barn och unga fullföljer sina studier!

Borås, september 2022

Ulf Olsson (S)

Kommunstyrelsens ordförande Borås stad

Michael Plogell (FR)

Kommunstyrelsens ordförande Bollebygd

Gunnar Andersson (M)

Kommunstyrelsens ordförande Herrljunga

Jessica Rodén (S)

Kommunstyrelsens ordförande Mark

Patrik Harrysson (S)

Kommunstyrelsens ordförande Svenljunga

Driton Bilalli (S)

Kommunstyrelsens ordförande Tranemo

Roland Karlsson (C)

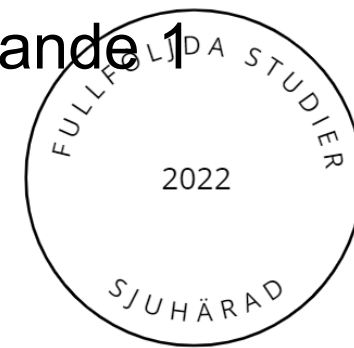
Kommunstyrelsens ordförande Ulricehamn

Bengt Hilmersson (C)

Kommunstyrelsens ordförande Vårgårda

Innehållsförteckning

INLEDNING

Bakgrund.....	4
Dialogprocess våren 2022.....	5

KUNSKAPSNODENS ÖVERGRIPANDE MÅL.....6

KUNSKAPSNODENS FYRA STRATEGIER.....7

Processtöd.....	7
Samverkansarena.....	7
Omvärldsbevakning.....	7
Utvecklingsarena.....	7

KUNSKAPSNODENS FEM FOKUSOMRÅDEN 8

Föräldrar som resurs.....	9
God lärmiljö.....	10
Hälsa för lärande.....	11
Meningsfull fritid.....	12
Ungas delaktighet.....	13

KUNSKAPSNODENS ORGANISATION.....14

Kunskapsnodens resurser.....	14
Verksamhet efter projektiden.....	14
Uppföljning.....	14

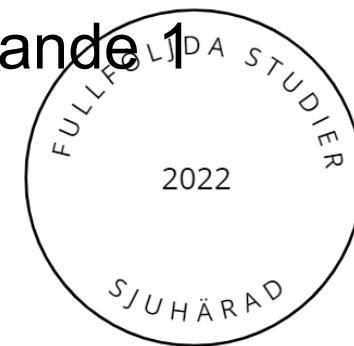
Bakgrund

I Sjuhärad var nära 15 procent av eleverna i årskurs nio inte behöriga till något av gymnasieskolans program. Nästan 26 procent av gymnasieeleverna tog inte examen inom fyra år (Skolverket, 2021). För de som inte tar sin gymnasieexamen finns det möjlighet att göra det inom komvux eller folkhögskola men trots dessa möjligheter är det många ungdomar som inte fullföljer sina studier.

Att unga inte fullföljer sina studier kan vara avgörande för deras framtid. Individer utan gymnasieexamen har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och löper ökad risk för psykisk och fysisk ohälsa.

Att möjliggöra för fler att lyckas fullfölja sina studier är ett samhällsansvar. Det kräver tidiga insatser från flertalet aktörer. Vinsten för såväl individen som samhället är stora om fler kan bidra med sin kompetens och känna sig mer delaktiga.

Meddelande 1

Arbetet för fullföljda studier kopplar an till Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030, särskilt till fokusområdena En socialt hållbar delregion och Strategisk kompetensförsörjning.

Kommunalförbundet utgör en viktig samverkansplattform för medlemskommunerna. Genom att dra nytta av medlemskommunernas erfarenheter och utveckla den delregionala samverkan finns goda förutsättningar att växla upp arbetet för fullföljda studier utifrån Sjuhärads lokala behov och förutsättningar.

För att ytterligare kraftsamla i arbetet för fullföljda studier har de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland beviljats medel av regionutvecklingsnämnden för att upprätta delregionala kunskapsnoder.

Dialogprocess våren 2022

För att lägga grunden till Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad genomförde Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund under våren 2022 en förstudie. Förstudien har inventerat pågående utvecklingsarbete, kunskaper, erfarenheter och kommunernas behov av stöd i arbetet för fullföljda studier. Syftet var att säkerställa att kommunernas lokala behov och förutsättningar tillgodoses i kunskapsnoden. Arbetet la grunden till Kunskapsnodens utformning och innehåll.

Inom ramen för förstudien genomfördes en stor mängd workshops och dialogmöten med deltagare från våra åtta medlemskommuner. För en detaljerad beskrivning av processen se Förstudierapport fullföljda studier Sjuhärad.

Steg 1 januari – februari 2022

Information om fullföljda studier Sjuhärad, kartläggning av insatser och samverkan i kommunerna. Primär målgrupp: lokala ledningsgrupper Närvårdssamverkan samt delregionala chefsnätverk.

Steg 2 mars – april 2022

Workshops med tjänstepersoner i respektive kommun. Prioritering av insatser som kräver delregional samverkan. Primär målgrupp: tjänstepersoner som kommunerna utsett.

Steg 3 april – maj 2022

Analys och sammanställning av kommunernas behov och prioriteringar. Presenterat ett första utkast till kunskapsnod. Primär målgrupp: beslutsfattande tjänstepersoner och politiker.

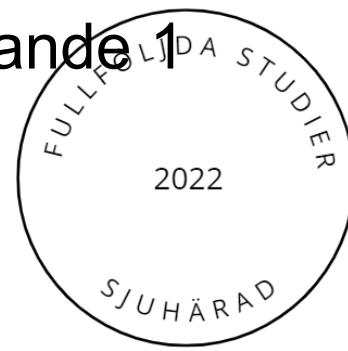
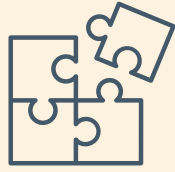
Steg 4 maj – juni 2022

Föreslå organisering för det fortsatta arbetet i Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad. Primär målgrupp: politiska beredningarna och Direktionen.

Det övergripande målet

att bygga upp en **delregional kunskapsnod** som skapar förutsättningar för ett hållbart och långsiktigt arbete inom området fullföljda studier med fokus på samverkan och utveckling för att **öka andelen barn och unga i Sjuhärad som fullföljer sina studier**

Kunskapsnoden

Kunskapsnoden utgör plattformen för det delregionala arbetet för fullföljda studier. Kunskapsnoden ska stödja kommunernas arbete för fullföljda studier genom att initiera, rigga och sjösätta projekt samt bygga, paketera och sprida kunskap och lärdomar.

Kommunalförbundet kommer att driva arbetet i nära samverkan med medlemskommunerna. Målgrupp för arbetet är dels vuxna som möter barn och unga i professionellt och ideellt arbete, dels verksamhetsansvariga tjänstepersoner och utvecklingsledare.

Kunskapsnoden kommer att arbeta utifrån följande fyra strategier i genomförandet:

Processtöd	Samverkansarena	Omvärldsbevakning	Utvecklingsarena
<ul style="list-style-type: none"> • Workshoppar, seminarier och webinarier • Informationsmöten • Utbildning och kompetenshöjande insatser • Implementera verksamma metoder och arbetssätt	<ul style="list-style-type: none"> • Nätverk • Dialog • Erfarenhetsutbyte • Förankring	<ul style="list-style-type: none"> • Forskning • Goda exempel • Statistik & analys • Myndigheter och media	<ul style="list-style-type: none"> • Initiera förstudier och projekt • Pilotverksamhet • Stötta i ansökningar och uppstart av projekt • Utlysningar av medel och möjligheter till finansiering

Fem fokusområden

Kunskapsnoden ska inrikta sitt arbete på fem fokusområden. Fokusområdena är områden som kommunerna vill prioritera i det gemensamma arbetet med fullföljda studier.

Fokusområdena överlappar varandra och utgör tillsammans en integrerad helhet där målet är att skapa en sammanhållen kedja av insatser kring barn och unga, mellan huvudmän.

Insatser behövs på olika nivåer och inom ett flertal olika verksamhetsområden. *Främjande insatser* riktar sig universellt till alla barn och unga. *Förebyggande insatser* riktar sig mer selektivt till grupper där risken för skolmisslyckanden är högre. *Åtgärdande insatser* riktar sig till barn och unga som har en problematisk skolgång eller har avbrutit sina studier.

Kunskapsnoden kommer att prioritera insatser som riktar sig till barn och unga som av olika orsaker är särskilt utsatta eller som samhället har svårt att nå. Ambitionen är att kunskapsnodens insatser prioriterar de barn och unga som är i störst behov av stöd och hjälp.

Föräldrar som resurs

God lärmiljö

Hälsa och lärande

Meningsfull fritid

Ungas delaktighet

Föräldrar som resurs

För att ge barn och unga en bra start i livet är föräldrarnas förutsättningar grundläggande. Även om skolan har ett kompensatoriskt uppdrag spelar föräldrars möjlighet att stödja barn och ungas utveckling och lärande stor roll. Föräldrar som är trygga, har möjlighet att försörja sig och känner tillit till samhället kan vara en resurs för sina barn.

Kunskapsnodens arbete inom fokusområdet syftar till att stärka kommunernas arbete att identifiera och initiera insatser tidigt kring familjer och barn och unga som riskerar att fara illa. Stödet måste utformas med barnets behov i centrum och ta hänsyn till familjens förutsättningar och ske i samverkan mellan individ- och familjeomsorg, skola och vård.

God lärmiljö

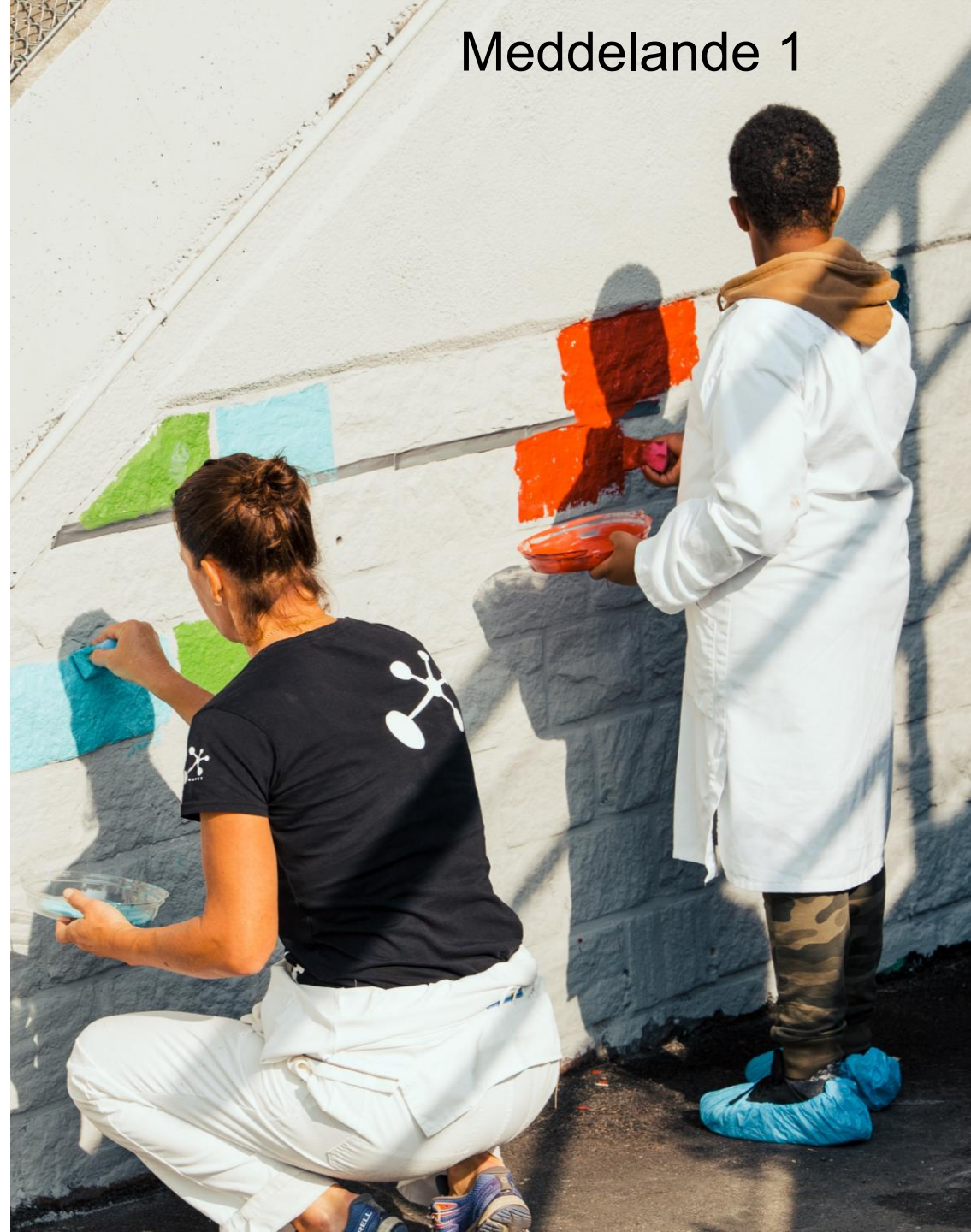

Lärmiljön är den miljö och det sammanhang som en person befinner sig i under ett lärande. Lärandet sker i samspel med andra där värdegrund och vilka attityder vi möter i vår omgivning är avgörande. För att skapa en god lärmiljö är det viktigt att barn och unga känner sig trygga och att varje barn, oavsett funktionsvariation, har de bästa förutsättningarna för lärande.

Skolanknytning är en viktig faktor som påverkar elevers möjligheter att fullfölja sina studier. En stark skolanknytning uppnås genom att stötta elever att vara närvarande och aktiva i skolarbetet och att klara studierna, att stärka kopplingarna mellan studierna och övriga delar av elevernas liv samt att skapa en trygg miljö som präglas av positiva relationer.

Kunskapsnodens arbete inom fokusområdet syftar till att skapa goda lärmiljöer genom att stärka kommunernas arbete med skolanknytning.

Meddelande 1

Hälsa för lärande

Relationen mellan barn och ungas hälsa och lärande är tydlig, en person med god hälsa har bättre förutsättningar att lyckas i sitt lärande. Sambandet beskrivs ofta som dubbelriktat, det innebär att den fysiska och psykiska hälsan är viktiga faktorer och förutsättningar för lärande. Men det innebär också att när man lär sig kan det bidra till hälsa och välbefinnande. Det finns också ett samband mellan fysisk aktivitet, mindre stress och ett bättre mående.

Kunskapsnodens arbete inom området syftar till att stödja samverkan kring barn och ungas hälsa. Den psykiska ohälsan bland barn och unga har ökat sedan mitten av 1980-talet och därför finns det behov av att särskilt prioritera den psykiska hälsan. Samverkan mellan vård och skola kommer att vara en viktig del där Närvårdssamverkan Södra Älvsborg kan utgöra en plattform för utveckling.

Meddelande 1

Meningsfull fritid

Enligt Barnkonventionen har alla barn rätt till vila och fritid, till lek och rekreation och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. En meningsfull fritid skapar ett bättre mående, fysiskt och psykiskt. Att barn och unga känner mening kan bidra till motivation, framtidstro och en ökad lust för lärande.

Föreningslivet fyller en viktig funktion för många barn och unga och kan bidra till att stärka deras syn på sig själva och sina förmågor. En strukturerad fritid kan också ge tillgång till fler trygga och stöttande vuxna och fånga upp de barn och unga som riskerar att inte fullfölja sina studier.

Kunskapsnodens arbete inom fokusområdet syftar till att stödja kommunerna att skapa meningsfulla mötesplatser för barn och unga utanför skoltid och öka tillgängligheten till dessa.

Ungas delaktighet

För att bygga effektiva och inkluderande institutioner behöver unga vara delaktiga i utformandet av det stöd och de insatser som erbjuds och i det offentliga samtalet. I ett demokratiskt samhälle är det också viktigt att unga får stöd och möjlighet att etablera kunskaper och förmågor för att kunna delta i demokratiska processer och göra sin röst hörd. Barn och unga har rätt att bli hörda i alla frågor som rör dem. Genom delaktighet ökar förståelsen för när och hur man kan påverka.

Kunskapsnodens arbete inom fokusområdet syftar till att stödja kommunerna i att skapa arenor och forum för kontinuerlig dialog med barn och unga och att utveckla och sprida metoder för barn och ungas delaktighet och inflytande.

Meddelande 1

Kunskapsnodens organisation

KUNSKAPSNODENS ORGANISATION

Kunskapsnoden styrs av en styrgrupp, bestående av personer i ledningsposition från kommunalförbundets åtta medlemskommuner.

Kopplat till kunskapsnoden kommer det också att finnas en referensgrupp som kommer att utgöra bollplank och stöd i utformandet av nodens innehåll. Referensgruppen kommer att ha en bred kompetens och utgöras av personer från olika verksamhetsområden som har bäring på arbetet med fullföljda studier.

Utöver styrgrupp och referensgrupp kommer kunskapsnoden att ha en nära dialog med övriga berörda delregionala nätverk och grupper med koppling till frågan.

Kommunalförbunden i de fyra delregionerna kommer att samarbeta nära varandra och har etablerat en struktur för samverkan mellan kunskapsnoderna.

KUNSKAPSNODENS RESURSER

Under perioden 2022 – 2024 finansieras kunskapsnoden av medel från Västra Götalandsregionens regionutvecklingsnämnd, 2,25 mkr/år. Kunskapsnoden kommer att drivas av två projektledare. Utöver dessa kommer också en

kommunikatör knytas till insatsen.

Kunskapsnodens arbete är brett och omfattar flera olika kunskaps- och verksamhetsområden. Med anledning av detta kommer kunskapsnoden att ta in andra resurser och kompetenser utifrån behov för att stödja olika processer.

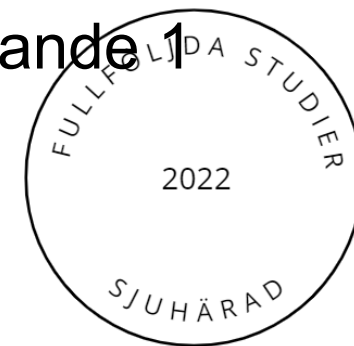
För att kunskapsnodens arbete ska ge effekt är det avgörande att kommunerna i Sjuhärad involveras och engageras i arbetet.

VERKSAMHET EFTER PROJEKTPERIODEN

Kommunalförbundet ansvarar för att tillsammans med kommunerna se över fortsatt finansiering av kunskapsnoden efter tre år. Frågan kommer att behandlas kontinuerligt, både delregionalt och regionalt.

UPPFÖLJNING

Arbetet med kunskapsnoden kommer att följas upp genom en årlig rapport. Syftet med rapporten är att bidra till ökad kunskap om fullföljda studier samt ligga till grund för eventuella justeringar av kunskapsnodens inriktning. Rapporten återrapporteras till Boråsregionens Direktion, berörda delregionala nätverk samt till Västra Götalandsregionen.

Foto:

Sida 1 Västra Götalandsregionen

Sida 9 Pexels från [Pixabay](#)

Sida 10 Johfors productions, No Limit festival i Borås

Sida 11 Tranemo kommun

Sida 12 Ulricehamns kommun

Sida 13 Maskot Bildbyrå

Sida 15 Marks kommun